

ACC. NR M. 13652 : 1-3.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Wla J. E. Nilsson, Lund*
Härad: *Sunnerbo* Berättare: *Gustaf Davidsson*
Socken: *Pjätteryd* Berättarens yrke: *hem. äg.*
Uppteckningsår: *1954* Född år *1895* i *Pjätteryd*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Emigration till Amerika. s. 1-3.

ACC. N:R M. 13652:1

Landskap: Småland Upptecknare: Ulla, J, E, Nilsson

Härad: Sunnerbo Berättare: Gustaf Davidsson

Socken: ~~S. Ljunga~~ Pjätteryd Berättarens yrke: Hem. äg.

Uppteckningsår: 1954 Född år 1895 i Pjätteryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

En bror till mig åkte som sjuttonåring till Denver, Colorado, år 1917. Hans namn var John Viktor Davidsson. I USA kallade han sig för Davis. Först arbetade han ett år hos sin farbror, Karl Jonson, på dennes farm. Sedan arrenderade han en farm själv i två år. Och efter de två åren hade han bara en tom kappsäck. Gräshoppar och hagel hade förstört all gröda. Numera är han trädgårdmästare med egen trädgård. I fjol tänkte han resa hit på besök, men hustrun, som är från Närke, blev sjuk just då. Så han har aldrig varit hemma någon gång i Småland. På en tre eller fyra år har han inte skrivit själv heller. Vi har bara hört om honom genom bekanta.

Min far, David Jonason, har också varit i USA. Han var där i ungefär fyra år på 1880-talet. Mestadels i Pennsylvania. År 1870 var han född, så han var inte heller så gammal när han utvandrade. Han hade en liten fiol med sig på resan och tjänade pengar genom att vara musikanter under färden. När han steg i land i USA hade han bara 30 cents på fickan.

I ett år arbetade han på ett garveri och sedan också ett år på en brädgård. Sista tiden var han i en kolgruva. Lönen var 1.25 dollars om dagen. Tiderna var mycket hårda. På grund av strejk gick han arbets-

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13652:2.

lös i 5-6 veckor. I gruvan fick han arbeta med vattnet droppandes i ansiktet och på huvudet och blev därigenom sjuk. Han tyckte det var bäst att åka hem medan han hade några pengar kvar. Tre eller fyra av mina farbröder var också i Newbraska på slutet av 80-talet. För övrigt var det mest tyskar, som arbetade i gruvan. En kamrat till min far från Pjäteryd tålde inte strapatserna. Han blev alkoholiserad och levde endast för dagen. Vid hemkomsten till Sverige köpte min far Össjö Västregård och levde här tills han dog 1927. Mina farbröder fick kämpa hårt i USA. En lever. Han heter August Janson och fyller 75 år i sommar. Första gången han var här på besök skaffade han sig en fästmö. Jag vet inte när det var. Sedan var han här 1922 och 30 eller 32 med fru och barn. Han har varit farmare. Blev änklig vid 73 års ålder och gifte om sig 1 år senare också med en svenska. I Newbraska får ingen kvinna ha plats hos en ogift man, därför måste alla män gifta sig. I början fick utvandrarerna s.k. "vilt land" i Newbraska. De bodde mycket primitivt. Så småningom fick de konstbevattning och därigenom synnerligen rika skördar. Huvudsakligast odlades majs och sockerbeter. En bror till far födde upp får och sålde i Chicago. Min farfar var lantbrukare i Pjäteryd. Han ägde Kärnäs och hade sex barn. Alla dessa har varit i USA. De båda flickorna kom tillbaka rätt snart och gifte sig här. Alla åkte ut över England på 80-talet. En som åkte härifrån fick resa i tre månader.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR. M. 13652:3.

Bara far återvände för gott av bröderna.

Meningen med utvandringen var att skaffa pengar till en gård i hembygden. De första utvandrarerna vågade inte åka hem därför att resan var så besvärlig.

Far gjorde värnplikten efter hemkomsten.

Mina farbröder slog sig med i rena vildmarken. De bodde först i kojor. De hade inga stall till hästarna utan grävde in dem i stackar. Nu har de riktiga byar och jordbruksmaskiner.

Alla återvändande förundrade sig storligen över hur allt på kort tid hade ändrat sig i Sverige. De kallade Sverige för det andra Amerika. När far kom hit till Össjö var det 2000 människor i församlingen. Nu endast 1100. Många ställen ligger öde.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV